

Гаранцијски фонд АП Војводине

**ИЗВЕШТАЈ О
ПОСЛОВАЊУ
ГАРАНЦИЈСКОГ ФОНДА
АП ВОЈВОДИНЕ**

ЗА ПЕРИОД

**01. ЈАНУАР – 31. ДЕЦЕМБАР
2010. ГОДИНЕ**

НОВИ САД, ЈАНУАР 2011. ГОДИНЕ

ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ГАРАНЦИЈСКОГ ФОНДА АП ВОЈВОДИНЕ ЗА ПЕРИОД 01. ЈАНУАР – 31. ДЕЦЕМБАР 2010. ГОДИНЕ

1.

УВОД

Одлуком Скупштине АП Војводине од 18.12.2003. године основан је Гаранцијски фонд Аутономне Покрајине Војводине (даље: Фонд). Фонд је уписан у Регистар фондова 15. априла 2004. године и са тим даном је стекао статус правног лица.

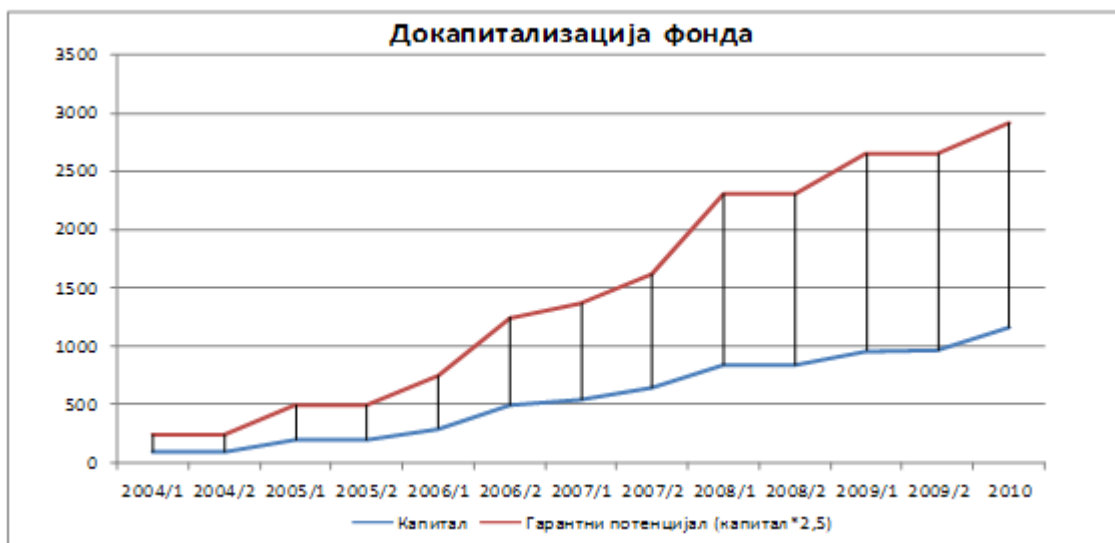
Фонд је основан са задатком да олакша приступ финансијском тржишту и обезбеди повољније услове кредитирања од оних које нуде банке, индивидуалним пољопривредним произвођачима, приватним предузетницима, малим и средњим предузећима чије је пребивалиште, односно пословно седиште на територији Аутономне Покрајине Војводине.

Овај задатак Фонд реализује кроз своју основну делатност, издавање **гаранција банкама, као средства обезбеђења уредног враћања банкарских кредита.**

Кредитне линије банака, Фонд обезбеђује закључењем Споразума о пословној сарадњи са банкама које су спремне да подрже програмске активности Фонда и услове кредитирања (висина каматне стопе, рок и начин отплате кредита) прилагоде условима дефинисаним у Програму рада Фонда и Конкурсима које Фонд расписује за одобравање гаранција за обезбеђење кредита намењених финансирању одређених привредних делатности.

Основни капитал Фонда обезбеђен у периоду од 2004. до 2010. године износи 1.029.222.383,00 динара и у државној је својини.

Користећи мултипликатор 2,5, који је утврђен Програмом рада за 2010. годину, Фонд је утврђивао висину свог гарантног потенцијала и своје активности реализовао у његовим оквирима.

Реализацијом Програма рада Гаранцијског фонда АП Војводине за 2010 годину посебно су апосторфиране три области које су од значаја за развој привреде на територији АП Војводине и спровођење принципа родне равноправности, које су, у складу са Националном стратегијом одрживог развоја Републике Србије, Стратегијом регионалног развоја Републике Србије до 2012 године и Националном стратегијом за побољшање положаја жена и остваривање родне равноправности и то кроз:

А) Подршку набавци нове пољопривредне механизације која омогућава постепено обнављање застареле механизације и то како код регистрованих породичних пољопривредних газдинстава, тако и код привредних друштава, предузетника и земљорадничких задруга, регистрованих као пољопривредна газдинства.

Б) Подршку радно неактивним женама и женама предузетницама које делатност обављају мање од три године у циљу реализације Програма равномерног и одрживог привредног развоја АП Војводине и спровођења принципа родне равноправности, те потстицања привредних активности женске популације и њихово запошљавање. Број незапослених жена је крајем 2009. године у АП Војводини је износио 103.188 или 51,62% од укупно 196.385 незапослених лица. Током првих шест месеци 2010. године у АП Војводини просечно је регистровано 203.125 незапослених лица од чега је просечан број незапослених жена износио 102.614, са малим изгледима да се запосле и још мањим изгледима да без подршке отпочну или развију сопствени посао.

Ова активност је започела у месецу новембру 2006. године и за њену реализацију опредељен је **гарантни потенцијал у износу од 50 млн. динара**, и била је намењена женама Баната, а настављена је у 2007, 2008, 2009. и 2010. години и проширена је на територију целе АП Војводине, са **гарантним потенцијалом од 200 млн. динара**.

Ц) Подршку развоју малим и средњим предузећима за набавку нове опреме са циљем подизања ниво техничке и технолошке опремљености (нове технологије) предузећа.

2.

РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМА РАДА ГАРАНЦИЈСКОГ ФОНДА АП ВОЈВОДИНЕ ЗА 2010. ГОДИНУ 01. ЈАНУАР – 31. ДЕЦЕМБАР 2010. ГОДИНЕ

За реализацију програма рада за 2010. годину, Гаранцијски фонд АП Војводине је на дан **01.01.2010. године** имао на располагању финансијски потенцијал у износу од **966.219.105,00 динара** који је у току 2010. године увећан за **200.000.000,00 динара** и слободан гарантни потенцијал у износу од **572.408.700,50 динара**.

Од наведеног износа слободног гарантног потенцијала, 100.000.000,00 динара је резервисано за реализацију конкурсне активности која је започета у предходном извештајном периоду - подршке женском предузетништву, а преостали слободан гарантни потенцијал је коришћен за реализацију нових конкурсних активности у 2010. години.

У извештајном периоду у реализацији је било **пет Конкурса** за одобравање гаранција за обезбеђење кредита одобрених од стране пословних банака.

2.1.

Управни одбор Гаранцијског Фонда АП Војводине је 24. фебруара 2010. године донео одлуку о расписивању **Конкурса за одобравање гаранција за обезбеђење дугорочних кредита намењених пољопривредницима (физичким лицима)** – носиоцима регистрованих пољопривредних газдинстава за набавку нове пољопривредне механизације-трактора, комбајна и прикључних пољопривредних машина и за његову реализацију **определио гарантни потенцијал од 300 милиона динара**. Конкурс је био отворен до 30.09.2010. године.

Ова конкурсна активност подржана је од стране **Развојне банке Војводине а.д. Нови Сад**, која је обезбедила кредитну линију у висини од **200 млн. динара по условима** су били **најповољнији на финансијском тржишту**.

Кроз коришћење свих повољности које је омогућила Уредба Владе Републике Србије о утврђивању програма мера за дугорочно кредитирање пољопривредне производње у 2010. и 2011. години и Уредба Владе Републике Србије о условима и начину коришћења подстицајних средстава за подршку руралном развоју кроз инвестиције у пољопривредна газдинства за производњу воћа, поврћа, житарица, индустријског биља као и у инвестиције за набавку основног стада у сточарској производњи за 2010. годину (повраћај 30% плаћеног износа реализоване инвестиције) омогућено је пољопривредницима да набаве пољопривредну механизацију по условима који су били најповољнији на финансијском тржишту, уз камату по стопи од 7,5% на 60% износа кредита у прве 3 године отплате и без камате на 40% износа кредита у друге две године отплате кредита.

Корисници кредита, њих 21, који су испуњавали услове за коришћење **подстицајних средстава**, по Уредби Владе Републике Србије, остварили су повраћај уложених средстава за набавку механизације у висини од 30% и усмерили их у превремену отплату кредита одобрених уз гаранцију Фонда и на тај начин остварили право да на умањење каматне стопе са 7,5% на 6,5% годишње, на остатак кредитне обавезе.

По овом Конкурсу издато је **укупно 52 гаранције и ангажован је гарантни потенцијал у укупном номиналном износу од 154.548.822,56 динара**. На овај начин је обезбеђена набавка 58 јединица пољопривредне механизације и известен број прикључних пољопривредних машина.

Конкурсну активност наведену под тачком 2.1. овог Извештаја, подржала су, у својству **приступноца дугу (сађужника)**, велика предузећа из области агроиндустрије: Фабрика шећера «Црвенка» а.д. из Црвенке, Фабрика шећера «Шајкашка» а.д. Жабаљ и Фабрика шећера «Суноко» Нови Сад.

Укључивањем ових привредних субјеката у реализацију активности Фонда, остварена су два ефекта, повећана је сигурност гарантовања и омогућено је корисницима кредита да своје кредитне обавезе измирују у природном облику.

2.2.

Управни одбор Фонда је 04. 08.2010. године донео одлуку о расписивању **Конкурса** за одобравање гаранција за обезбеђење дугорочних кредита **намењених привредним друштвима (мала и средња предузећа), предузетницима и земљопрадничким задругама** који се баве примарном пољопривредном производњом и која су регистрована као пољопривредна газдинстава, за набавку нове пољопривредне механизације-трактора, комбајна и прикључних пољопривредних машина и за његову реализацију **определио гарантни потенцијал од 150 милиона динара**. Конкурс је био отворен до 30.11.2010. године.

Ова конкурсна активност подржана је од стране **Развојне банке Војводине а.д. Нови Сад**, која је обезбедила кредитну линију **по условима** који су били **најповољнији на финансијском тржишту**, кроз коришћење свих повољности које је омогућила Уредба Владе Републике Србије о утврђивању програма мера за дугорочно кредитирање пољопривредне производње у 2010. и 2011. години (камата по стопи од 7,5% на 60% износа кредита у прве 3 године отплате и 40% износа кредита без камате у друге две године отплате кредита).

По овом конкурс у није поднет ни један захтев за одобрење кредита и гаранције, који је испуњавао услове Конкурса.

2.3.

Управни одбор Фонда је 04. августа 2010. године донео одлуку о расписивању **Конкурса** за одобравање гаранција за обезбеђење **50%** дугорочних кредита за куповину **нове опреме пореклом из Републике Италије**. За ову активност је опредељен гарантни потенцијал у висини до **150.000.000,00 динара**.

Кредитна линија је **обезбеђена из средстава која је Влада Републике Италије одобрила Србији за реализацију пројекта „Програм развоја приватног сектора као подршке малим и средњим предузећима кроз систем домаћих банака“**.

Фонд је у циљу реализације ове активности закључио Споразум о пословној сарадњи са **Banca Intesa a.d. Beograd** која се обавезала да ће подносити одговарајуће захтеве за повлачење средстава Народној банци Србије као агенту, тј Фонду револвинг кредита Народне банке Србије са циљем да обезбеди средства из **кредитне линије у висини од 200 милиона динара**.

Трајање конкурса је лимитирано искоришћењем опредељеног износа гарантног потенцијала.

По овом конкурс у није поднет ни један захтев за одобрење кредита и гаранције Фонда и поред изузетно повољних услова кредитирања: висина кредита од 50.000 до 150.000 ЕУР-а, са роком отплате кредита до 8 година, каматом 4,9% фиксна, мировањем отплате кредита до 24 месеца, полугодишњим ратама и са накнадом Банке од 1% једнократно од износа кредита.

2.4

У циљу реализације Програма равномерног и одрживог привредног развоја и Националне стратегије за побољшање положаја жена и остваривање родне равноправности, те подстицања привредних активности женске популације и њиховог запошљавања, а у сарадњи са Академијом женског предузетништва у Кикинди и Зрењанинског едукативног центра у Зрењанину, и МСП „Алма-Монс“ Нови Сад, Фонд је пружао подршку радно неактивним женама и женама предузетницама које делатност обављају мање од три године (start up програми) од новембра 2006. године.

Подршка женском предузетништву настављена је у 2007. години расписивањем два конкурса:

- за подршку програма радно неактивних жена са гарантним потенцијалом од **120 милиона динара**,
- за финансирање набавке опреме женама предузетницама и женама оснивачима малих предузећа које делатност обављају мање од три године са гарантним потенцијалом од **80 милиона динара**.

Реализација оба конкурса настављена је и у 2010. години, обзиром да су Конкурси отворени до искоришћења гарантног потенцијала.

Због већег интересовања за финансирање набавке опреме од стране жена предузетница и жена оснивача малих предузећа које делатност обављају мање од три године у односу на радно неактивне жене, Управни одбор Фонда је споразумно са Banca Intesa a.d. Beograd прераспоредео висину гарантног потенцијала, тако да је **150 милиона динара** усмерио за финансирање набавке опреме женама предузетницама и женама оснивачима малих предузећа које делатност обављају мање од три године, а **50 милиона динара** за подршку програма радно неактивних жена.

По оба Конкурса у 2010. години издато је укупно **24 гаранција и ангажован је гарантни потенцијал у укупном износу од 31.546.974 динара**. Кроз ову активност Фонда је омогућено отварање 86 нових радних места.

Ове конкурсне активност подржала је Banca Intesa a.d. Beograd, обезбедивши кредитну линију у висини конкурса утврђеног гарантног потенцијала.

Активност Фонда везана за женско предузетништво се није ограничавала само на издавање гаранција. Фонд је од самог почетка подршке програмима и пројектима жена предузетница, тј. од 2006. године, перманентно пратио њихово пословање. Где год је то било могуће, својим саветима и предлозима, помагао је да се из евентуалних пороблема изађе и започете предузетничке активности наставе.

Фонд је такође, као партнер у Пројекату „Јачање јавних служби у процесу пружања помоћи код оснивања нових предузећа“ који финансира Аустријска агенција за развој АДА, учествовао у организовању обуке за све који су укључени у процес стварања повољног амбијента за развој предузетништва у Војводини.

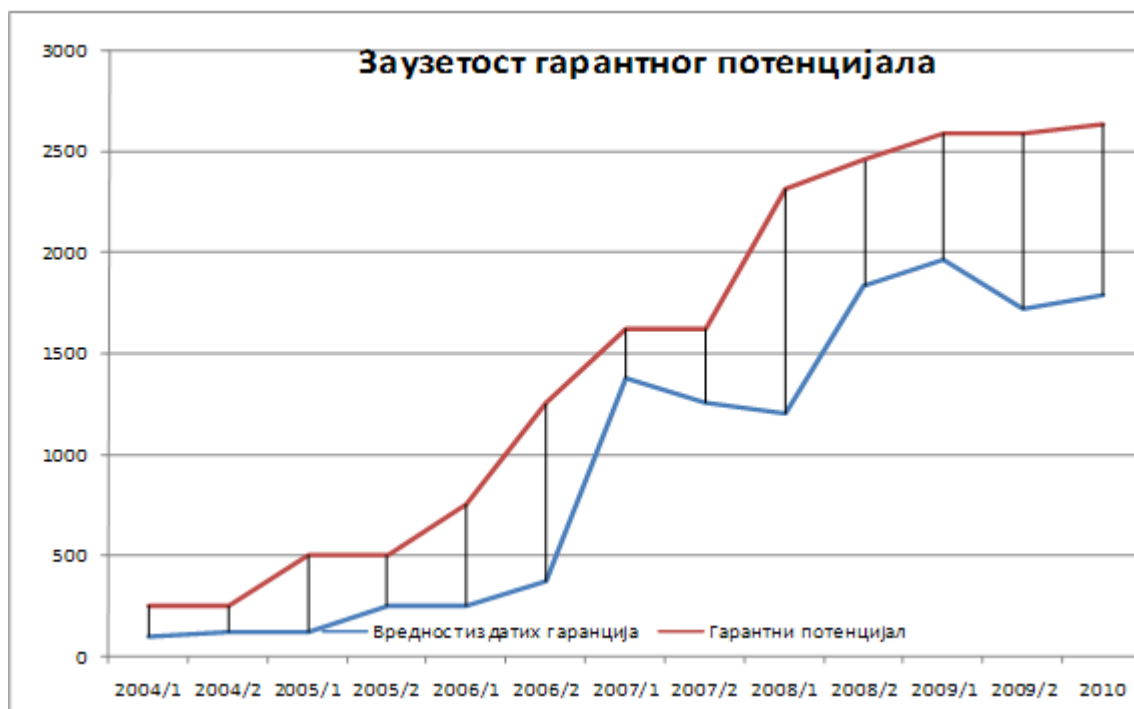
Пројекат траје 18 месеци и одвија се у осам градова у Војводини, (Суботица, Сомбор, Кикинда, Зрењанин, Вршац, Панчево, Нови Сад и Сремска Митровица) кроз обуку неколико циљних група: запослених у Националној служби за запошљавање и Гаранцијском фонду АП Војводине, предузетника и незапослених лица, будућих предузетника. Овим путем ће бити обучено преко 850 лица.

Кроз ову активност, Фонд је, као један од првих органа јавне власти у смислу Закона о равноправности полова, реализовао установљени принцип родне равноправности у активности покрајинских органа.

РЕЗИМЕ КОНКУРСНИХ АКТИВНОСТИ

Кроз конкурсне активности наведене под тачкама 2.1 и 2.4 ангажован је гарантни потенцијал Фонда у укупном номиналном износу од **186.095.796,56 динара**.

Смањење инвестиционих активности у 2010. години, као последица економске кризе у земљи и свету, било је евидентно у свим секторима привредне активности и поред тога што су економска кретања у 2010. години бележила извесна позитивна померања у односу на 2009. годину. На смањење инвестиционих улагања указује и висина ангажованог гарантног потенцијала по Конкурсима које је Фонд расписао у 2010. години.

Економска кретања у 2009. и 2010. години су се одразила на погоршање услова пословања у извештајној години и довела до несолвентности појединих корисника кредита, за које је Фонд гарантовао својим гаранцијама.

У извештајном периоду **протестовано је укупно 35 гаранција** и на терет средстава Фонда измирене су обавезе корисника кредита којима су банке кредитори отказали уговоре о кредиту, због неуредног сервисирања обавеза, у **укупном износу од 73.082.367,42 динара**, а у поступку принудне наплате **Фонд је наплато 42.172.842,90 динара**.

У структури протестованих гаранција:

- учешће протестованих гаранција издатих за кредите за набавку пољопривредне механизације (19) износи 48.694.439,86 динара од ког износа је Фонд наплатио 38.033.745,70 динара, а 10.660.694,16 динара се налази у поступку принудне наплате,

- учешће протестованих гаранција издатих за кредите за куповину пољопривредног земљишта (3) износи 1.394.776,82 динара и исти износ се налази у поступку наплате продајом хипотековане непокретности,

- учешће протестованих гаранција издатих за кредите за подршку женском предузетништву (13) износи 23.159.198,33 динара од кога је наплаћено 735.250,13 динара, а 22.423.948,20 динара се налази у поступку принудне наплате.

У односу на укупну вредност издатих гаранција (номинални износ гаранције увећан за припадајуће камате и накнаде) од 4.339.537.283,00 динара проценат укупног доспелог, а ненаплаћеног потраживања Фонда по основу протестованих гаранција износи 2,63%.

АНГАЖОВАНОСТ ГАРАНТНОГ ПОТЕНЦИЈАЛА ПО НАМЕНАМА У 2010. ГОДИНИ

Акција	Ангажован гарантни потенцијал (РСД)	1 ЕУР =106,3839 РСД	Број гаранција	Ефекат акције
Пољопривредна механизација – трактори за физичка лица	154.548.822,56	1.452.746,35	52	58 јединица пољопривредне механизације
Женско предузетништво - start-up- радно неактивне жене	7.283.724,00	68.466,41	8	23 нових радних места
Женско предузетништво - жене које делатност обављају мање од 3 год.	24.263.250,00	228.072,27	16	62 нова радна места
УКУПНО	186.095.796,56	1.749.285,03	76	

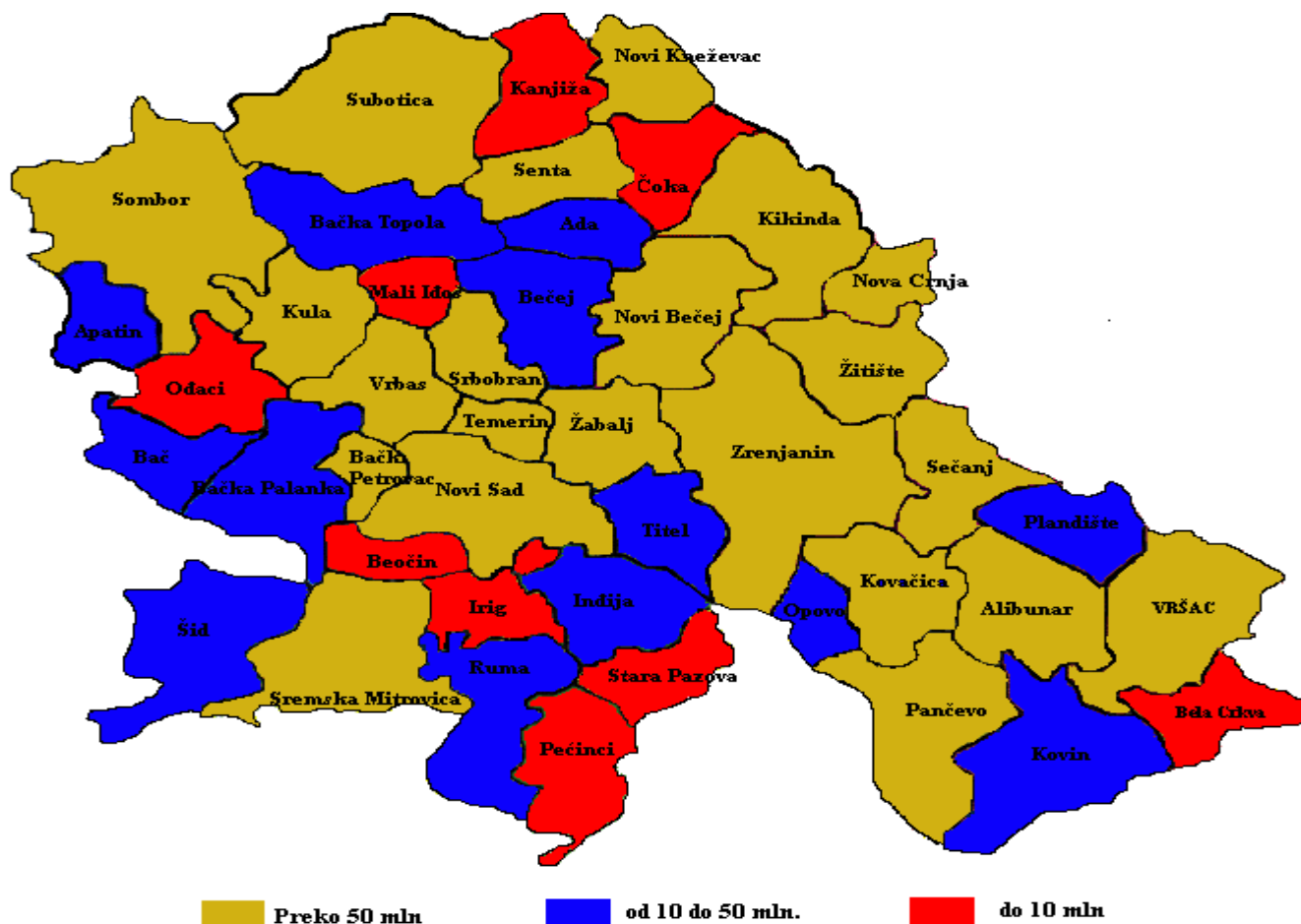
**АНГАЖОВАНОСТ ГАРАНТНОГ ПОТЕНЦИЈАЛА ПО НАМЕНАМА
2004 - 2010 ГОДИНЕ**

Акција	Ефекат акције	Ангажован гарантни потенцијал (РСД)	Број гаранција
Набавка минералних ђубрива	20.148 тона НПК	334.053.488,80	42
Набавка Пољопривредне механизација – трактора	813 Јединица	2.260.575.711,57	714
Подршка женском предузетништву, нова радна места	605 нових радних места	183.815.506,00	154
Куповина пољопривредног земљишта	307 хектара	44.152.861,77	86
Стимулација извоза	781.000,00 ЕУР	62.500.000,00	12
		2.885.097.568,14	1008

**БРОЈ ИЗДАТИХ ГАРАНЦИЈА
2004 - 2010 ГОДИНЕ**

Графички приказ распоређености издатих гаранција по општинама

Општина	* Вредност издатих гаранција у РСД за период од 2004. - 2010.	%
Ада	21.740.219,12	0,50
Алибунар	216.100.378,75	5,00
Апатин	42.127.872,27	1,14
Бач	37.001.822,56	0,63
Бачка Паланка	33.237.551,66	0,77
Бачка Топола	39.903.030,66	0,92
Бачки Петровац	78.722.648,75	1,81
Бела Црква	11.094.521,61	0,26
Беоцин	3.188.811,66	0,07
Бечеј	30.441.843,41	0,70
Врбас	68.365.750,55	1,58
Вршац	146.918.894,65	3,39
Жабалђ	135.404.156,63	3,12
Житиште	157.230.579,69	3,62

Зрењанин	283.776.677,91	6,59
Инђија	49.432.223,82	1,14
Ириг	10.734.832,32	0,25
Кањижа	10.023.330,42	0,23
Кикинда	169.323.026,96	3,90
Ковачица	80.429.208,21	1,85
Ковин	33.942.521,60	0,78
Кула	449.903.220,60	10,37
Мали Иђош	12.177.655,46	0,28
Нова Црња	93.731.797,88	0,22
Нови Бечеј	160.520.722,01	3,70
Нови Кнежевац	80.137.240,79	1,85
Нови Сад	266.208.154,49	6,13
Опово	15.956.552,01	0,37
Озаци	29.234.788,28	0,67
Панчево	171.888.316,20	3,96
Пећинци	2.295.542,22	0,052
Планиште	42.900.967,26	0,99
Рума	37.889.141,95	0,87
Сента	58.039.934,54	1,34
Сечањ	169.655.366,01	3,91
Сомбор	389.381.475,21	8,97
Србобран	227.606.306,16	5,24
Сремска Митровица	85.043.210,94	1,96
Сремски Карловци	12.745.993,36	0,29
Стара Пазова	18.481.771,75	0,46
Суботица	170.367.106,22	3,93
Темерин	87.366.091,69	2,01
Тител	42.037.065,10	0,96
Чока	14.246.034,01	0,33
Шид	42.582.926,21	0,98
УКУПНО:	4.339.537.283,56	

*укупан номинални износ издатих гаранција увећан за припадајуће камате и накнаде

3.

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Фонд је у 2006. години успоставио сарадњу са сродним институцијама у Републици Италији - регијом Frulia –Venecija Gulija, која је једна од пет регија које имају административну аутономију и регијом Basilicata. Ове институције су основане од стране регионалних власти из истоветних разлога због којих је основан и Гаранцијски фонд АП Војводине.

Сарадња је реализована кроз посете представника локалних власти и Гаранцијских фондова ових регија, Гаранцијском фонду АП Војводине, којом приликом су добијене значајне информације о начину рада Гаранцијских фондова у тим регијама, начину одлучивања, начину управљања ризицима и другим значајним питањима везаним за пословање тих фондова.

Сарадња Фонда са националним и регионалним гаранцијским фондовима настављена је у 2007. и 2008. години.

У 2007. године сарадња је реализована кроз учешће Фонда у раду Међународне конференција о гаранцијским фондовима југоисточне Европе која је одржана у Загребу у организацији Хрватске агенције за мало gospodarство (НАМАГ), Истарске развојне агенције (IDA) и Austrija Wirtschaftservice (AWS). Поред организатора у раду ове конференције учествовали су Словеначки гаранцијски фонд, Гаранцијски фонд области Засавје-Словенија, Национални гаранцијски фонд Румуније, Истарска развојна агенција Пула, Вараждинска развојна агенција –Хрватска и Гаранцијски фонд републике Србије.

У 2008. години сарадња је реализована кроз учешће Фонда у раду међународне конференције на тему „Гаранцијске агенције и јемствене шеме - Импулс господарском развоју“, која је одржана у Вараждину у организацији Гаранцијске агенције Вараждинске жупаније.

У 2009. години Фонд је учествовао у реализацији Програма обуке и консалтинга за војвођанске предузетнике у организацији Националног удружења предузетника и послодаваца из Будимпеште и Регионалне агенције за развој малих и средњих предузећа „Alma Mons“ д.о.о. Нови Сад. Пројекат је био усмерен на унапређење знања и вештина предузетника почетника са посебним освртом на могућност коришћења финансијских извора Европске Уније намењених подршци развоја предузетништва.

У 2009. години Фонд је такође успоставио сарадњу са две највеће аустријске институције за усавршавање и то: BFI (Berufsförderungsinstitut – Институт за унапређење професије) и WIFI (Wirtschaftsförderungsinstitut – Институт за унапређење пословања) са циљем разраде пројеката који су од интереса за АП Војводину.

У склопу ове сарадње у 2010. години започет је Пројекат „Јачање јавних служби у процесу пружања помоћи код оснивања нових предузећа" са Институтом за унапређење привреде, односно са огранком из Хрватске - Академијом за консултанте. У реализацију овог пројекта поред Фонда је укључена и Национална служба за запошљавање. Пројекат финансира Аустријска агенција за развој АДА. Носиоци пројекта су Институт за унапређење пословања (WIFI) - канцеларије из Србије и Хрватске, BFI Burgenland - аустријски образовни институт и L und R. Reiter & Riesenfelder - Установа за социјална истраживања која спроводи социјална истраживања за више међународних институција. Пројекат подразумева организовање обуке за све који су укључени у процес стварања повољног амбијента за развој предузетништва у Војводини. Пројекат ће трајати 18 месеци и одвијаће се у осам градова у Војводини, (Суботица, Сомбор, Кикинда, Зрењанин, Вршац, Панчево, Нови Сад и Сремска Митровица) кроз обуку неколико циљних група: запослених у Националној служби за запошљавање и Гаранцијском фонду АП Војводине, предузетника и незапослених лица, будућих предузетника преваходно оних који су користили или ће користити подршку Фонда.

Поред горе споменутог пројекта, Фонд је у сарадњи са Регионалним центром за друштвено економски развој Баната, Зрењанин, укључен и у пројекат „Успостављање сарадње институција за финансијску подршку иновацијама у земљама Југо-источне Европе“. Општи циљ пројекта је успостављање интернационалне платформе за пренос добре праксе у области иновација, а кроз јачање капацитета земаља партнера за ефикасније пружање подршке развоју иновација и трансфера технологије у сектору микро и малих и средњих предузећа.

Фонд је такође учествовао на Првом форуму жена предузетница Југоисточне Европе у Истанбулу и на Форуму једнаких могућности, демократије и изазова у Скопљу и на оба форма узео активно учешће представљајући модел Фонда, као пример добре праксе, финансијске подршке женског предузетништва.

У 2010. години Фонд се укључио у Мрежу женског предузетништва у подунавским земљама у оквиру међународне сарадње подунавских земаља. Мрежа је дизајнирана да буде платформа за размену идеја, мишљења и информација у подручјима рада, предузетништва и културе, те да помогне напретку и зближавању предузетница Европе.

4.

ЗАКЉУЧАК

1. Својим активностима из предходног периода као и интензивним активностима у 2010. години, Гаранцијски фонд је стекао поверење финансијских институција као корисника гаранција, те поверење корисника кредита.
2. Фонд ће наставити успостављену сарадњу са Развојном банком АП Војводине коју како би се привредним субјектима могућили још повољнији услови кредитирања.
3. У периоду који следи наставиће се са активностима везаним за промовисање улоге и позиције Фонда на финансијском тржишту, као и на промовисању погодности које привредни субјекти могу остварити у пословању са Фондом.
4. Сарадња са сродним институцијама у региону и суседним земљама ће и даље бити незаобилазан предмет ангажовања Фонда.